

Zloupotreba bolovanja – ili posledica uslova rada?

ROZA – Udruženje za radna prava žena

Saopštenje za medije

Datum: 25.jun 2025.

U javnosti je ponovo aktuelizovana tema navodne 'zloupotrebe bolovanja', kroz izjave predstavnika Privredne komore Srbije koje su prethodnog dana preneli vaš i drugi mediji. Navodi se da su zaključci zasnovani na anketi sprovedenoj u 133 firme, ali bez dostupnih podataka o metodologiji, strukturi uzorka, zaradama zaposlenih ili uslovima rada. Time je predstavljena jednostrana slika, u kojoj su samo radnice i radnici problem, a ne i uslovi i sistem u kome rade.

ROZA – Udruženje za radna prava žena kroz višegodišnji rad sa ženama u različitim sektorima vidi da korišćenje bolovanja često nije stvar izbora, već nužnost i potreba – posledica iscrpljenosti, brige o drugima, psihosocijalnog pritiska, loših uslova rada i nedovoljnih prihoda. Znamo i da mnoge žene i muškarci, rade više poslova kako bi obezbedili egzistenciju, što dodatno ugrožava njihovo zdravlje.

Ne tvrdimo da zloupotrebe ne postoje, ali smatramo da bi svaka ozbiljna analiza morala da krene od pitanja: zašto radnice i radnici koriste bolovanje? Koji su uzroci, a ne samo posledice? Bez toga, svaka politika ostaje površna i potencijalno štetna.

Zabrinjava nas što se razgovor o zloupotrebi bolovanja vodi gotovo isključivo iz ugla interesa poslodavaca – uz najave pojačanih kontrola, uvođenja e-bolovanja i promena u isplati nadoknada. Iako se sve to predstavlja kao tehničko unapređenje, očigledno je da su predložene mere motivisane potrebom da se smanji broj bolovanja i održi "stabilnost proizvodnje" – što odgovara investicionoj, a ne socijalnoj logici.

Politike koje se tiču radnih prava ne mogu se donositi bez uvida u svakodnevne izazove i potrebe onih koji rade. Učestvovanje radnica i radnika, sindikata i stručne javnosti uključujući i medicinsku, u oblikovanju tih politika je neophodno za izgradnju rešenja koja odgovaraju stvarnim uslovima rada.

Tim povodom, ROZA je uputila dopis Privrednoj komori Srbije sa zahtevom za transparentnost u pogledu sprovedene ankete i predlogom za uključivanje šireg kruga aktera u dalji dijalog na ovu temu, i sprovođenje sveobuhvatnijih istraživanja pre uvođenja novih mera. Naš cilj nije kritika radi kritike, već doprinos stvaranju politika koje će uzeti u obzir sve strane – ne samo interese poslodavaca, već i stvarnost onih koji svakodnevno nose teret rada.

Takođe, apelujemo na medije da u izveštavanju o ovoj i sličnim temama obrate pažnju na širu sliku i uključe glasove onih kojih se ove teme najdirektnije tiču. Od 12 medija, na kojima smo pronašle ovu vest, ni u jednom nije obrađena tema na način da uključuje bilo šta osim prenošenja osnovnih informacija i zvaničnih zaključaka.

ROZA-Udruženje za radna prava žena